

Algemene Vereniging voor Natuurbescherming

voor 's-Gravenhage en omstreken

Badhuisstraat 175 - 2584 HH 's-Gravenhage

Den Haag, 29 november

Aan

Gemeenteraad Westland

Postbus 150, 2670 AD Naaldwijk

t.a.v. de raad, cluster Beleid/Stedenbouw en Bestemmingsplannen

Betreft

Zienswijze inzake het "Ontwerp bestemmingsplan Watergat Monster"

Uw kenmerk: NL.IMRO.1783.OWZWATERGATobp-ON01

Geachte Raadsleden,

De AVN is een vereniging ter bescherming van de natuur in den Haag en omgeving. Zowel de gemeente Den Haag als de gemeente Westland hebben een flinke woningbouwopgave. Het onderhavige ontwerp bestemmingsplan probeert aan die opgave invulling te geven en tegelijk, door het gebied 'groen' in te vullen, met een 'nieuw duinlandschap', recht te doen aan de ligging, direct aangrenzend aan het Natura 2000-gebied Solleveld-Kapittelduinen.

Wij stellen voorop dat de AVN liever zou zien dat het hele gebied toegevoegd zou worden aan het Natura 2000-gebied. Dat ten minste een grote strook langs de duinen onbebouwd blijft. Het duingebied is ter hoogte van Gemeente Westland relatief smal. Bovendien zal er met de bouw van een groot aantal woningen druk komen op de bestaande natuur, en zo ontstaat ook behoefte aan een groen buffergebied waar bijv. honden kunnen worden uitgelaten.

Uitbreiding van het Natura 2000 gebied is niet zo vergezocht als het in eerste instantie lijkt. De gemeenteraad in Den Haag heeft aangegeven het areaal van Natura 2000-gebied Meijndel te willen vergroten met een vrijkomend stuk grond van defensie. Ook daar was een bouwontwikkeling beoogd.

In deze zienswijze gaan wij in een aantal punten in op het Ontwerp bestemmingsplan.

[Ligging plangebied en Natura 2000-gebied Solleveld & Kapittelduinen](#)

Op pagina 7 van het ontwerpbestemmingsplan staat te lezen: Het plangebied is gelegen aan de kern Monster en wordt begrensd door de Haagweg, Rijnweg, J. van Polanenstraat en door de Slapersdijk, op de afbeelding ligt de Slapersdijk binnen het plangebied.

De grens met Natura 2000 gebied Solleveld & Kapittelduinen is echter niet de Slapersdijk, maar de watergang met het plangebied. Zie afbeelding Natura 2000 grenzend aan plangebied op pagina 17 (2.2.2.).

Hier wordt gesteld:

'Solleveld is een belangrijk recreatiegebied. De toegankelijkheid is afgestemd op de natuurwaarden van het gebied. De zeereep is vanuit waterveiligheid beperkt toegankelijk, het waterwingebied van Solleveld is beperkt toegankelijk (dagkaart en ingang via landgoed Ockenburgh) en er zijn regels met betrekking tot recreatie zoals een hondenlosloopgebied (de Slapersdijk).'

Algemene Vereniging voor Natuurbescherming

voor 's-Gravenhage en omstreken

Badhuisstraat 175 - 2584 HH 's-Gravenhage

In het hele Natura 2000-gebied is de stikstofdepositie al decennia lang boven de toegestane limiet. Dit houdt in dat de, van nature voedselarme, duinen 'verrijkt' worden met stikstof, waardoor de typische, beschermde, vegetatie achteruit gaat. De nieuwe bouwplannen zullen altijd een toename van stikstof betekenen. Toekomstige ontwikkelingen die de vermoedelijke instroom zullen verminderen mogen hierbij niet meegerekend worden.

Op de Slapersdijk, onderdeel van Natura-2000 is de stikstofdepositie dusdanig hoog dat de kwaliteit slecht is. Ook het gebruik als honden losloopgebied draagt daaraan bij. Daardoor ontbreken nu kenmerkende/typische soorten en hebben atypische, stikstof minnende soorten de overhand.

Door het woningbouwproject Watergat zal het aantal honden dat hier uitgelaten wordt toenemen en daarmee ook de stikstof depositie, waardoor de kenmerkende soorten van kalkarme Grijze duinen zich niet kunnen ontwikkelen. Door kwel onder de dijk door naar de oevers van de watergang (ook horende bij het hondenlosloopgebied) binnen Solleveld worden die ook met stikstof overbelast,

Op pagina 769 in DE NIEUWE DUINVALLEI MONSTER stedenbouwkundig plan en beeldkwaliteiten (Bijlage Bestemmingsplan Watergat) valt te lezen:

'Het thema waarop in de Nieuwe Duinvallei wordt geëxcelleerd is het vergoten van de biodiversiteit en het verbeteren van de natuurwaarden. Nadat het terrein is ingericht zullen op termijn de verschillende biotopen ontstaan waar soorten zich kunnen vestigen. De biotopen die worden gecreëerd zijn open water, rietkragen, nat dras zone, kwelzone, droog duingrasland, vochtige duinvalleitjes, duinbeek, struweel en bos. Dit geeft een enorme verscheidenheid aan soorten. Amfibieënsoorten zoals bruine kikker, gewone en groene kikker zullen zich vestigen in de watergangen. De rugstreeppad in en rondom de duinbeek en vochtige duinvalleitjes. Libellensoorten in de buurt van de rietkragen en vochtige duinvalleitjes. Dagvlinders in en rond de vochtige duinvalleitjes en droog duingrasland. Planten zoals de gele lis, kattenstaart en riet zijn te vinden in de oeverkant. In de vochtige duinvalleitjes zullen allerlei vochtminnende soorten zich vestigen, zoals soorten watermunt, orchideeën, parnassia, brunel en vele andere soorten. Het hele gebied zal aantrekkelijk zijn voor een grote gevarieerdheid aan broedvogels en andere diersoorten.'

Wij stellen dan ook voor, om de beoogde arealen voor de habitattypen Grijze duinen en Natte duinvallei te kunnen halen binnen het Solleveld terrein, bij de **Slapersdijk het hondenlosloopgebied te verplaatsen van de Slapersdijk binnen Solleveld naar het open midden gebied in Watergat**. Met een omheind hondenlosloopgebied, en een natuur speelplek voor de jeugd van 6-12 jaar. In een later stadium kan dit uitgebreid worden met een wandel-/hardloop pad tussen Molenslag en Schelpenpad.

Ecologie

Ten behoeve van de ontwikkelingen aan het Watergat te Monster, heeft Aqua-Terra Nova soortgericht onderzoek uitgevoerd in het voorjaar en najaar van 2021 naar de huismus, vleermuis, rugstreeppad en waterspitsmuis. Van geen van deze soorten zijn er beschermde verblijfplaatsen of beschermde onderdelen van het leefgebied aangetroffen. Tijdens het meest recente onderzoek zijn er wel huismussen, vleermuizen en rugstreeppadden aangetroffen binnen het plangebied.

Algemene Vereniging voor Natuurbescherming

voor 's-Gravenhage en omstreken

Badhuisstraat 175 - 2584 HH 's-Gravenhage

Maatregelen tijdens werkzaamheden

Tijdens de werkzaamheden dient er voldoende rekening met deze soorten gehouden te worden om verstoring, en daarmee alsnog overtreding in het kader van de Wet natuurbescherming te voorkomen. Ook zijn alle vogels beschermd tijdens het broeden.

Voor de rugstreeppad geldt dat het plangebied in de winterperiode geen geschikt overwinteringsgebied vormt voor de soort. Rugstreeppadden overwinteren op hoogwatervrije terreinen. Tijdens de wintermaanden dient het plangebied volledig afgeschermd te worden met paddenwerende schermen en roosters zodat tijdens de werkzaamheden in het voorjaar, de rugstreeppad het plangebied niet kan bereiken.

Indien er werkzaamheden tijdens het voorjaar worden uitgevoerd tussen 15 maart en 15 juli, dienen maatregelen getroffen te worden ter bescherming van broedvogels. Aanvullend dient er tijdens het gehele broedseizoen wekelijks een broedvogelcontrole plaats te vinden door een vogeldeskundige.

Wanneer in de actieve periode van vleermuizen wordt gewerkt, van maart t/m oktober, dient rekening gehouden te worden met activiteit van vleermuizen in en in de omgeving van het gebied. Wij bevelen aan om alle werkzaamheden tussen zonsopkomst en zonsondergang uit te voeren en kunstmatige verlichting in de avond en nacht te voorkomen. Wanneer toch tussen zonsondergang en zonsopkomst gewerkt wordt, dient uitstraling naar omliggende watergangen of groen te allen tijde voorkomen te worden, om zo overvliegende en foeragerende vleermuizen niet te verstoren. Ook is het niet toegestaan stralers zo te plaatsen dat deze het Natura 2000 gebied verlichten.

Ecologische inrichting van het gebied

Waar mogelijk moet het gebied duinachtig worden heringericht met vooral gebiedseigen soorten.

Na omvorming kan het overgebleven groengebied weer geschikt worden gemaakt voor de beschermde soorten. Ten behoeve van de huismus zouden wintergroene struiken tegen de Rijnweg aangeplant kunnen worden.

Bij het aanleggen van verlichting bevelen wij aan vleermuisvriendelijke verlichting toe te passen, zodat het gebied voldoende donker blijft. Het gaat dan om lampen met de juiste lichtkleur en intensiteit die niet naar boven stralen.

Wij willen hier aan toevoegen dat bij de gebouwen nestgelegenheden voor diverse vogels en insecten en slaapgelegenheden voor vleermuizen aangebracht worden.

Initiatiefnemers en projectontwikkelaars in het gebied kunnen met dwingende regels voorgeschreven krijgen natuurinclusief te bouwen, bijvoorbeeld door het toepassen van blauw-groene daken op de gebouwen en op de parkeergarages. Dit is in lijn met het gemeentelijk beleid, zie 2.1.1., p8-9: " De Omgevingsvisie geeft ook richting aan het ontwikkelen van het omgevingsplan. Hierin worden **de algemene regels en vergunningsplichten vastgelegd** die bindend zijn voor burgers en bedrijven (bestemmingsplannen en verordeningen worden hiermee vervangen). Westland wil een groenere, gezonde en aantrekkelijke gemeente zijn. Met een people - planet - profit benadering, vindt vergroening plaats langs de belangrijke groene verbindingen en in de wijken, **terwijl initiatiefnemers en ontwikkelaars worden gevraagd groeninclusief te ontwerpen en in te richten.**"

Algemene Vereniging voor Natuurbescherming

voor 's-Gravenhage en omstreken

Badhuisstraat 175 - 2584 HH 's-Gravenhage

Ook zouden regels gesteld moeten worden aan de (niet) toegestane verharding in privé tuinen en buitenruimten.

Voor de bestemming 'groen' geldt al dat het aanbrengen van oppervlakteverhardingen verboden is zonder vergunning.

Voor de rugstreeppadden kunnen speciale paddenpoelen worden aangelegd. Om het gebied voor de waterspitsmuis, en veel andere diersoorten te verbeteren is het belangrijk om natuurvriendelijke oevers met een zo flauw mogelijk talud aan te leggen.

De wateropgave moet worden ingevuld met natuur eigen water. Dat wil zeggen geen betonnen bakken om water op te vangen, maar natuurlijke infiltratie van regenwater. Ook is het een goed idee vuil water volledig te scheiden van schoon hemelwater.

Verdere aanbevelingen

Het Natura 2000-gebied is toegankelijk met dagkaarten. Te voorspellen is dat de roep om meer kaarten uit te geven of het gebied vrij toegankelijk te maken niet lang op zich zal laten wachten. Wij benadrukken dat vooral betreding veel negatieve effecten heeft op kwetsbare natuur. Als het honden uitloop gebied verplaatst wordt kan ook de slapersdijk bij het gereguleerd toegankelijke gebied getrokken worden.

Door klimaatneutraal te bouwen hoeft de nieuwe bouwstroom niet (veel) aan het klimaatprobleem bij te dragen. Ook moeten strenge milieu eisen gesteld worden aan de te gebruiken machines en transportmiddelen.

Samenvatting:

Wat betreft de Regels

Binnen de bestemming art. 6. '**Natuur**' (betreffende het Natura 2000 gebied Solleveld)

'en hondenlosloopplaats' te schrappen

Dit toe te voegen binnen de bestemming art. 4 'groen'

Bij art. 1. **begrippen**, definities van Natuur vriendelijk bouwen, Groene daken, Natuurvriendelijke oevers en Vleermuisvriendelijke verlichting toevoegen

Voor art. 4. **bestemming 'groen'** toe te voegen,

-na het is verboden...:

Verlichting aan te brengen

-na voor [Groen](#) aangewezen gronden zijn bestemd voor:

[toevoegen]

...

f. Paddepoelen

Algemene Vereniging voor Natuurbescherming

voor 's-Gravenhage en omstreken

Badhuisstraat 175 - 2584 HH 's-Gravenhage

Bij Art, 10 **water** toevoegen:

De voor '[Water](#)' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

[toevoegen]

d. Natuurvriendelijke oevers

Voor de bestemming Art. 12 '**Woongebied**' in de regels toe te voegen:

Dat natuurinclusief moet worden gebouwd, dat wil zeggen dat nestelgelegenheid voor vogels en slaappleaatsen voor vleermuizen worden aangebracht, dat de daken van gebouwen en parkeergarages 'groene daken' worden, en verticaal groen tegen gevels wordt geplaatst

Wat betreft de Plankaart:

'Bij voorkeur niet te bouwen in een randstrook van Watergat langs het Natura 2000 gebied Solleveld (Solleveld wordt begrensd door de watergang).

In de plaats daarvan een gebied met bestemming 'groen' aan te leggen dat gebruikt kan worden als buffergebied en als hondenloopplaats.

Wij vragen u boven genoemde aanbevelingen over te nemen in het Bestemmingsplan, en in de komende omgevingsvergunning.

Namens de AVN,

Dick Ooms
Voorzitter AVN

Caroline de Jong-Boon
secretaris AVN

Contactpersoon: Jos Verhoeff, bestuurslid
Jos@AVN.nl